

Manus Levy

00:00:00

Jan Levy, du har hatt mange roller i Norsk - i ledelsen av både departement og av

00:00:09

Statens lånekaske og du har vært statssekretær med ansvar for medier og videre høyere utdanning og forskning, men først og fremst i forhold til disse høyskolene her i Oslo og Akershus som skulle slås sammen etter hvert å starte en prosess der. Da kom du inn som deltager i det regionale høyt.

00:00:28

Bostyret for Oslo og Akershus roa i nittenåttisju kan du si litt om hvilke utfordringer du så når du trådte inn i dette styret?

00:00:37

Vi hadde jo hatt med utvikling av høyere utdanning i Norge i tiden etter etter krigen, som var veldig fragmentert. Vi hadde universitetene som ble bygget opp gradvis.

00:00:53

Og så dukket det opp etterhvert. Veldig mange høyskoler som hadde vært på et annet nivå.

00:01:00

Vi hadde hele ingeniørutdanningen som var på videregående nivå. Vi hadde hele helsefagutdanning som var på videregående nivå, og så ble det da gjennom politiske beslutninger på syttitallet vedtatt på grunnlag av 8 osen komité og slike ting at alle disse etter hvert skulle opp på høyskolenivå.

00:01:20

Delvis, så kan man si at de var høyskolen da de ble oppgradert delvis, så måtte de bli det igjen om en faglig opp.

00:01:29

Bygging, men det skjedde, og det førte til at vi på 80 tallet hadde en struktur vi Norsk høyere utdanning som var usedvanlig, fragmentert og ja, nesten et lappeteppes av ulike tradisjoner, ulike høyskoler, små og store, og de fleste ganske små.

00:01:49

Vi og det var jo.

00:01:52

Åpenbart for alle som hadde ansvar for dette, at dette var ikke noe man kunne basere seg på i det lange løp.

00:01:58

Det ble for små miljøer, og med de kravene man hadde til kompetanseoppbygging, doktorgrader og så videre, så så trengte man noe som hadde var tyngre.

00:02:09

Så det var vel situasjonen midt på 80 tallet. Vi la frem en stortingsmelding om høyere utdanning. Det jeg var i departementet.

00:02:16

Den som et en følge av behandlingen og den i Stortinget, så fikk vi det såkalte hernes utvalget i 19 åttisyv tror jeg som la frem sin innstilling i nittenåttiåtte.

00:02:29

Det var jo en meget radikal innstilling for den foreslo en helt annen et helt annet grep om strukturen i Norsk høyere utdanning.

00:02:39

På det tidspunkt kom når jeg kommet inn i høgskolestyret roa som du sa.

00:02:48

Sammen med de andre i høgskolestyret og ikke minst direktøren mente at tiden nå var inne på bakgrunn av at hernes utvalget hadde lagt frem sin innstilling om en konsolidering og kompetanseoppbygging i høyere utdanning. At vi måtte se på strukturen i vår region som var Oslo og Akershus.

00:03:06

Og på det tidspunktet hadde vi bare i vår region 28 høyskoler forskjellige høyskoler.

00:03:12

Og de var.

00:03:14

Styrt hver og en fra gjennom det regionale høgskolestyret, men egentlig fra departementet.

00:03:22

Så dette var en meget brå gætte struktur.

00:03:26

Så det ble nedsatt en et utvalg veldig bredt utvalg med deltakelse, politisk og deltakelse fra høyskolene selv og fra studenter og ansatte som jeg fikk gleden og utfordringene og.

00:03:41

Stedet som skulle se på denne strukturen. Det var også utløst at det var et betydelig behov for bygningsmessig konsolidering. De var plassert i tilfeldige lokaler rundt omkring i byen og meg NN.

00:03:57

Fra blaker i Akershus og til til slottet ut i Bærum.

00:04:07

Og mange steder i Oslo hvor hele byen og regelen var at de ikke hadde noe kontakt med hverandre unntaksvis.

00:04:15

Hadde de det?

00:04:17

Så det er utvalget så på denne strukturen. Og mens vi arbeidet, så vil jeg si at det skjedde en utrolig modning og utvikling i synet fra at høyskolene hadde følt seg så veldig selvstendige og truet av en sammenslåing så konsoliderings prosess.

00:04:37

Så endte med at de så poenget ved å samle seg i større enheter samarbeide mer på tvers av ulike skoler og tradisjoner, både med skoler som hadde den samme utdannings målet, for eksempel sykepleie og utdanninger som hadde andre utdanningsmål andre kandidater.

00:04:59

Rektorene på alle disse høyskolene var jo til stede på styremøtene i drivdal høgskolestyret.

00:05:05

Det var det, og jeg har jo også hørt andre beredt om at man hadde jo både studiereiser og.

00:05:10

Ganske mye kontakt med dette miljøet på denne.

00:05:13

Så kan du beskrive det litt?

00:05:16

Nærmere ja, de var jo litt rare i møter. Det må jo tilstå. Vi satt satt en 10 12 stykker rundt bordet, og så var det et fuglefjell da av interesse grupperinger som hørte på og det.

00:05:28

Men, men jeg skal kritisere det. Det understreket er, at etterhvert så synes jeg at Høgskolen medvirket veldig konstruktivt i tenkningen, altså det de rektorene som stort sett var fast ansatte. Det var ikke valgt utenfra eller noe slikt.

00:05:44

Identifisert seg jo veldig sterkt med det fagmiljøet de representerte, og den utdannings tradisjonen de representerte.

00:05:52

Så det var ganske utfordrende å skulle tenke seg sammenslåing og opp i Høyre enheter innenfor fysioterapi. For eksempel. Så hadde vi jo 2 vidt forskjellige tradisjoner gjennom mensendieck og og vanlig fysioterapi og utdanning så.

00:06:09

Og ja opplevde du at disse rektorene som dere jo?

00:06:12

Da var hadde til stede på møter og dere dere hadde kontakt med dem, og de ble kanskje modnet som gruppe og sosialisert litt inn i tankegangen til roar, men vi skulle jo hjem igjen til sidene og fortelle hva som foregikk.

00:06:27

Og opplevde du at det noen gang ble konflikter for disse lederne?

00:06:30

Det er jo klart.

00:06:31

Var det ble konflikter, men jeg. Det viktigste var at det skjedde en utvikling i tenkningen.

00:06:37

Og den var den var markert, og der tror jeg all beskjedenhet at dette utvalget som som jeg ledet spilte en viss rolle for det.

00:06:46

Vi hadde også kontakt med andre regioner og fortalte om hva hvordan vi tenkte og det det vakte interesse i andre regioner også store regioner som hadde de tilsvarende utfordringene, så vi laget denne rapporten, og den konkluderte med at vi burde ha 4 cent.

00:07:04

Vi diskuterte litt om vi skulle basere oss på en fakultets modell, altså samlet like utdanninger, eller om vi skulle ha en senter modell hvor ulike utdanninger kunne samles under felles ledelse.

00:07:17

Og vi endte med en et senter tenkning og så i siste omgang. Så begynte vi da å studere. Hvor kan disse sentrene være? Og det var jo ulike tanker vi hadde jo som sagt.

00:07:34

Stabæk miljøet, som var et fint sted, hvor man kunne lokalisere høyskoler på den tiden, var også tanken om å bygge nytt rikshospital på Gaustad skutt fart.

00:07:46

Så vi tenkte på Gausdal som et sted hvor man kunne ha en del helsefaglige utdanninger, og så var Bislett kom Bislett frem i søkelyset mens vi arbeidet, og vi grep den sjansen. Begjærlig vil jeg si og støttet jo for så vidt da det som ble departementets.

00:08:04

Beslutning allerede før vi la frem vår innst.

00:08:08

Ting om.

00:08:08

At dette området på Bislett som vi sitter nå skulle utvikles til et høgskolesenter fra bygging og til høyskole.

00:08:17

Hvilke krefter vil du beskrive som de sterkeste som bidro til denne denne samlingen av alle disse høyskolene her på Bislett?

00:08:24

Altså man har jo hørt at lokalisering var ett moment, og at de fikk jo bedre råd på mange vis ved å samles og forene kreftene om en del felles oppgaver. Men men det er jo også noen som hevner.

00:08:38

For at man savnet litt etterlysningen av selve behovsanalysen av hvorfor så mange skulle slåss sammen, altså det den faglige nødvendigheten av å bli så stor som man.

00:08:50

Er i dag.

00:08:51

Altså hvor stor man skulle bli. Det tok jo ikke vi stilling til hun så vidt jeg husker, så mente vi at de syv 8000 studentene som var i Oslo og Akershus på den tiden skulle fordeles neglene igjen på 4 steder. Det er jo noe ganske annet vi har i dag.

00:09:09

Så så det var mellom halvannet og 1002 1000 studenter på hvert sted, så vi så for oss mindre mindre enheter det.

00:09:17

Gjorde vi nok.

00:09:18

Audun ervik var jo direktør i roa i hele perioden, faktisk helt til like før sammenslåingen, og han er blitt beskrevet som en mann med sin klare meninger og vilje, og han styrte med med fast hånd en del av prosessen her.

00:09:36

Noen har klaget litt over det, mens andre har synes at han var var meget tydelig leder, og at han spilte med relativt åpne kort hele veien.

00:09:46

Men noe stor demokrat var han kanskje ikke akkurat i alle sider av saken hvor jeg har din kommentar til det.

00:09:53

Tydelig leder var han ikke tvil om det, og han hadde absolutt tanker om hvilken vei han mente utviklingen burde gå.

00:10:01

Han var selvfølgelig med på å påvirke det som ble prosessen. At vi fikk først dette utvalget. Senere fikk vi en arbeidsgruppe som oppdaterte utvalgets rapport, horntvedt, utvalget eller arbeidsgruppen. Så han var jo med på å liksom å legge til rette prosessen, men jeg tror ikke jeg kan si at han dikterte eller dominerte selve utvalgsarbeid. Der var det mange sterke røster.

00:10:25

Og det var jo punkter, hvor vi var rykende i.

00:10:30

Ja det den største uenighet punktet var jo selvfølgelig da om ingeniørutdanningen i Oslo skulle flyttes til Akershus. Det var det store punktet, og der var jo erik veldig tilhenger. Så vidt jeg husker av å legge det til Akershus.

00:10:53

Men det ble jo beslutningen en annen.

00:10:56

Det ble vel også besluttet opprinnelig at det skulle være en høyskole for hele regionen her Oslo og Akershus.

00:11:01

Men det var jo fremtidsrettet for det.

00:11:03

Er det jo blitt det er det blitt? Ja da, men hvem var?

00:11:05

Det som rotet det til i disse årene i mellom der da.

00:11:06

Ja det altså mitt utvalg og også.

00:11:12

Hun tvedt utvalget og beslutningen i roa i jeg tror det var juni 92 igjen. Den var at skulle være en høy.

00:11:21

Tror det så roas beslutning var en høyskole. Det som skjedde deretter var at det kom et sterkt politisk innspill fra Akershus benken, og siden det regionale høyskolestyret jo er et politisk sammensatt organ eller var.

00:11:42

Så kunne jo ikke vi som politikere, lokalpolitikere her være upåvirket av den utviklingen som manifesterte seg i Stortinget og det var sterke krefter i flere partier fra Akershus. Jeg husker spesielt tore Haugen fra fra Høyre.

00:12:02

E og men det var andre sterke.

00:12:05

Som som påvirket dette veldig og Akershus besluttet seg for at de ville ha sin egen høyskole, og de fikk det gjennom i Stortinget.

00:12:16

Det var en interpellasjonsdebatt som kanskje teori sin skeidar snakket om. Han var interpellant, og i den debatten tror jeg hernes åpnet døren på gløtt for at det skulle bli en høyskole, og da da ble det 2 høy.

00:12:29

Og da ble nok det resultatet utløsende faktor for at denne kampanjen gikk gikk videre, og vi i det regionale høgskolestyret som var politisk valgt og som hadde støttet en høyskole vi.

00:12:50

Fikk jo nærmest en beskjed fra de sentrale politikere om at dere må endre standpunkt, og det er derfor støttet vi da en overgang til 2 høyskoler. Jeg tror kanskje at en utløsende faktor for at det ikke ble.

00:13:09

Ja for at det ikke ble en høyskole. Det var at han Akershus følte seg overkjørt, særlig i spørsmål om teknologisk utdanning.

00:13:18

Som var veldig viktig for dem. De hadde teknologiske miljøet og har det fortsatt på kjeller som de ønsket å styrke med en full teknologisk utdanning fra ingeniør til sivilingeniør.

00:13:31

De har jo sivilingeniørutdanning, eller hadde det i hvert fall, men den fulle ingeniørutdanningen. Den lå jo i Oslo og da det.

00:13:40

Flertallet i det regionale høgskolestyret gikk for at den skulle ligge i Oslo fortsatt så følte Akershus at de fikk ikke.

00:13:48

Nok ut av.

00:13:49

Den felles høyskolen at da ville det ha sin egen.

00:13:54

Du kom da som utsending fra Oslo og fra Høyre til det regionale høgskolestyret Oslo kommune. Kom de via dere med noen bestillinger noen gang til utvik?

00:14:08

Inga høyskolesektoren er i Oslo altså.

00:14:10

Grete horntvedt, som satt som leder av styret.

00:14:16

Hun var jo også så vidt jeg husker leder av skolestyret og medlem av bystyret, så hun vil jo sikkert kunne si litt om de debattene som var i Oslo, men jeg opplevde nok at den politiske aktiviteten aksjonisme var sterkere i Akershus, som da følte seg mer truet.

00:14:38

I nittennittitre da gikk du ut av høgskolestyret, fordi da ble du tilsatt som ekspedisjonssjef i kulturdepartementet.

00:14:47

B hvordan artet denne utvikling fram mot sammenslåing seg fra ditt ståsted det året før? Det skjedde? Vedtakene var gjort da jeg begynte i departementet, men det er jo slik at vårt lille land så går man jo fra ene stilling til den andre og passer på hattene sine.

00:15:08

Jeg har flere anledninger mottatt brev som jeg selv har sendt i en annen egenskap, men sånn er de sånn. Er det så man bare holde holde orden på dette?

00:15:19

Nei altså prinsipp beslutningen var da truffet, og det var egentlig det det å sette det ut i livet som var det avgjørende.

00:15:28

Altså valget mellom Akershus og Oslo var det faktor, altså delingen. Der var det faktor truffet, så jeg var litt.

00:15:37

Det inne i forberedelse til de beslutningene, men det var mye inne i oppfølgingen av høyskolereformen som ble hetende fra 1994.

00:15:48

Den ble jo formelt fastsatt under under min ledelse, men det var jo mer å få den til å virke på den tilsiktede måten som jeg arbeidet med.

00:16:01

En av dine nære medarbeidere.

00:16:02

Du var faktisk sjefen til Åsulv Frøysnes, som jo i fireogtretti ble tilsatt som direktør for da nye Høgskolen oi.

00:16:09

Var en god beslutning.

00:16:10

Ja sant mange har vært meget fornøyd med det, men jeg tenker på.

00:16:15

Har departementet i forhold til akkurat utviklingen i Oslo vært spesielt sterkt inne i styringen av den utviklingen som vi har sett på nært hold.

00:16:25

Det tror jeg nok kan si at departementet var altså Frøysnes, som man sikkert også vil huske fra hans tid her i på Høgskolen.

00:16:35

Han fulgte sakene meget tett og slapp dem ikke. Han gjorde et stor innsats for blant annet å få Bislett som konsept.

00:16:46

Satt ut i livet. Mange hadde jo hatt ideen, men men han gjorde jo da.

00:16:51

Som embedsmann helt sentrale grep for at det ble realisert, og det det står det stor respekt av han var. Men men departementet kjøpte ikke umiddelbart de forslagene som var kommet fra høgskolestyret, fordi at vi.

00:17:11

Det var det var åpenbart at de hadde kontakter direkte inn mot enkeltinstitusjoner som kunne ha avvikene syn fra høgskolestyret. Sånn er det jo, så det er ikke noe. Syns ikke det er så oppsiktsvekkende.

00:17:27

Ja han lever. Du har hatt en sentral rolle du i utviklingen av denne store høyskolen som dette har blitt midt i midt i hovedstaden.

00:17:35

Takk for at du kom hit til studio og delte dine erfaringer med oss her i dette historieprosjektet.

00:17:40

Takk skal du ha.

